

LA CAMPANA DE GRACIA

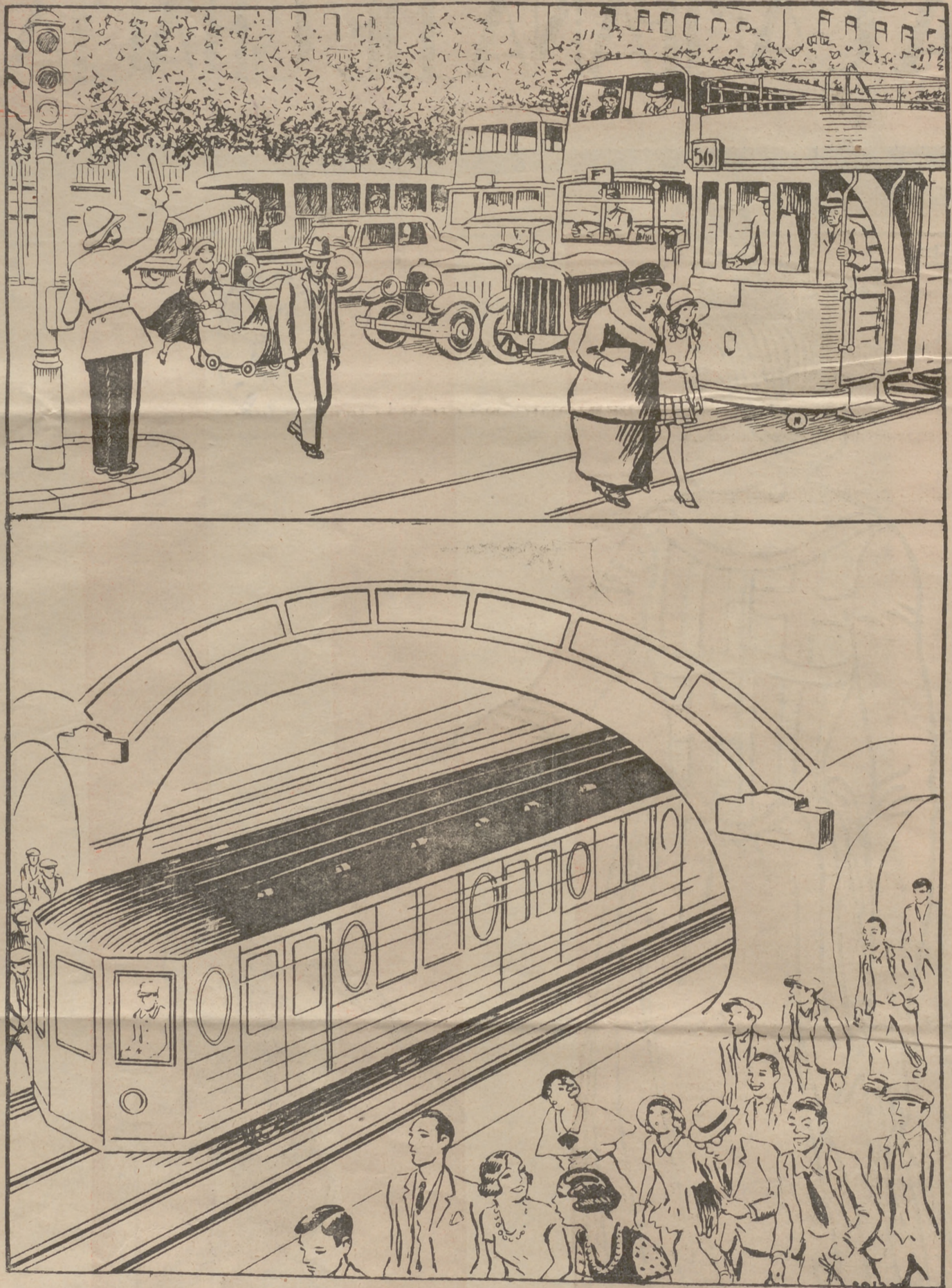

DESPRÈS DE LA REVOLTA

Però a desgrat de tot, i pesi als botxins que voldrien atuir-la, Barcelona serà sempre forta, perdonadora i generosa...

EL METRO TRANSVERSAL

Any LX

INAUGURAT EL DIA PRIMER DE JULIOL DE 1932

TARIFES ESPECIALS PER A TREBALLADORS

D'Hospitalet a Sant Martí en quinze minuts - Fixeu-vos bé en les populars tarifes del Metro Transversal

No hi ha com el Metro Transversal, per a rapidesa, economia i comoditat

LA CAMPANA DE GRACIA

PERIÒDIC NACIONALISTA D'ESQUERRA

El nou Govern de la Generalitat de Catalunya

Presidència.	<i>Francesc Macià</i>
Conseller Delegat i Finances.	<i>C. Pi i Sunyer</i>
Justícia i Dret	<i>Pere Coromines</i>
Treball i Obres Públiques. .	<i>F. X. Casals</i>
Governació.	<i>Josep Irla</i>
Cultura.	<i>Ventura Gassol</i>
Sanitat i Assistència Social.	<i>Josep Dencàs</i>
Agricultura i Economia . .	<i>Joan Selves</i>

El nostre estimat redactor i amic Doctor JAUME AIGUADER I MIRÓ ha sofert aquests dies una infecció gripal, afortunadament sense gran importància, però que l'ha obligat a fer llit, la qual cosa ens priva de publicar en aquest número el seu interessant article polític de cada setmana.

De l'idealisme modern i de les cooperatives

És natural que, en marcir-se en el sentiment de l'home l'idea de que tot li sia donat per poder estrany al seu voler, li pervingui l'inquietut de la seva insuficiència per a resoldre en pau l'inelludible necessitat de tots els temps que ha estat el fet de l'organització social.

Comença, aleshores, en el seu cor, la tràgica lluita. Rastre de l'antiga esclavitut moral, pretén descansar en l'excessiva espontaneïtat de la intuïció; i així li nèixen motllos que necessàriament fracassen per raó de llur mateixa retòrica inconsistència. D'aparent substància ideològica els uns, de limitada acció materialista els altres, com fecundament a vençar?

Retornarà, hipòcrita, covardament, a les antigues idees que ja no li són esplaï del sentiment, o s'esforçarà en l'eixorc i corrossiu nihilisme, lliurat a l'atzar dels aconteixements amb més pro-

disposicions a l'agre crítica que al generós i durable construir?

Sortosament, l'intel·ligència moderna ha sabut justificar com és per solidaritat que els homes han deixat d'ésser fisiològicament gregaris o ineptes per a la civilització.

En mig del caos renovador, i de manera singular en els medis obrers, els anhels subconscients de l'home semblen haver-se derivat, de primer entuvi, en el bell florir de les mutualitats o les cooperatives.

Ha estat, però, l'inquietut prou satisfeta? Situant-nos on res hi pot el personalisme, podem dir que si les necessitats materials poden alleugerir-se per raó del cooperativisme, aquest no ha encertat encara, jutjant pel medi en que ens movem, a armonitzar-se amb la satisfacció del més pur idealisme, que és la desinteressada lluita per la emancipa-

ció de la consciència individual en una més justa distribució col·lectiva.

Generalment, venç en les cooperatives el propòsit d'avenç material. Els guanys, per la perseverància dels inscrits, doblen sovint, ja a la primera anyada, el capital inicial; i passa que per comptes d'emplear-los en una ben organitzada feina d'efectiva educació popular, l'esperit dels treballadors s'hi eixarraeix en un massa candorós i superficial exaltament per ço que a la fi no és més que una especulació.

Bé està que l'home que fa de la seva vida una destra eina de treball, mai prou ben recompensada, s'ajudi d'un més bon menjar i que pugui, d'emmalaltir-se, confiar-se a la clínica comunal, més això no és pas tot allò interessant per l'avenç humà.

Cal donar sentit a la força que encare rau inèdita en l'esperit dels cooperatistes, i acostumar-los a interessar el sobrant dels seus cabals en feines de veritable i profitosa renovació moral.

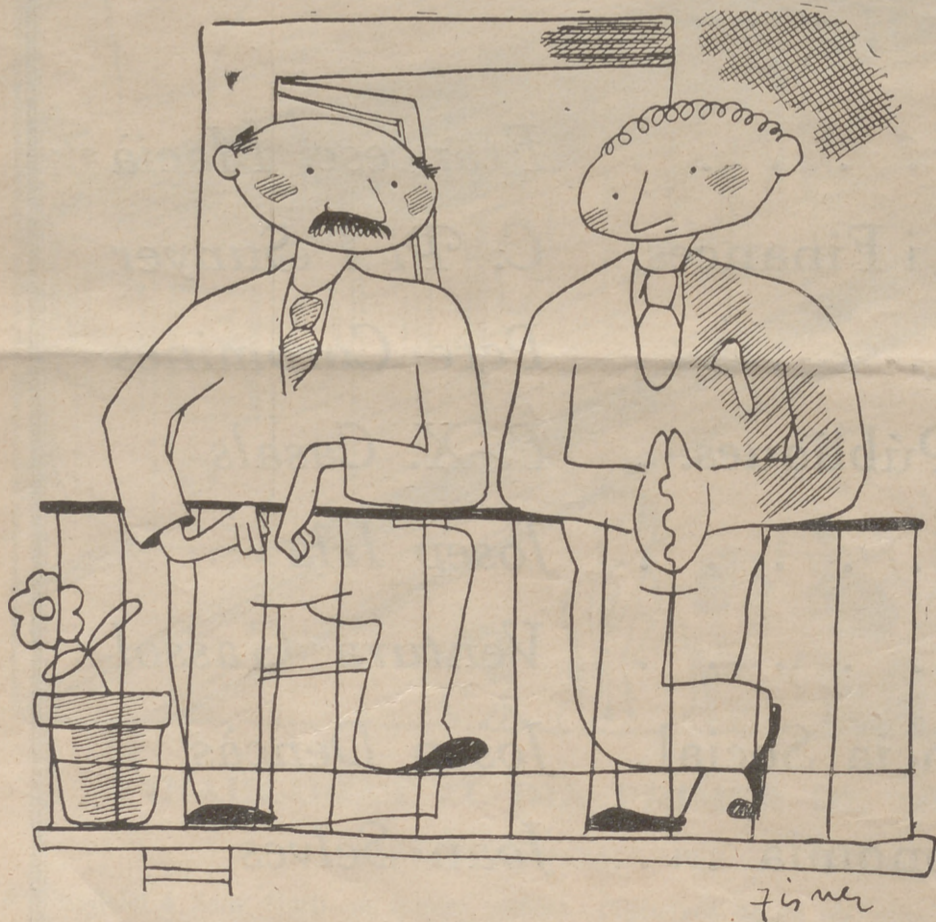
En l'ordre del treball manual s'està veient com la intuïció és per la tècnica que dona preuat fruit i poden més les conscients i responsables aptituds que els irraonats lirismes en tant elles no és des entenguin del deure de la solidaritat.

I pels camins de l'economia i del dret? Tant costa fixar-se en la brotada qui arreu s'extén de normes jurídiques, que mai, segles enrera se haurien pogut somniar?

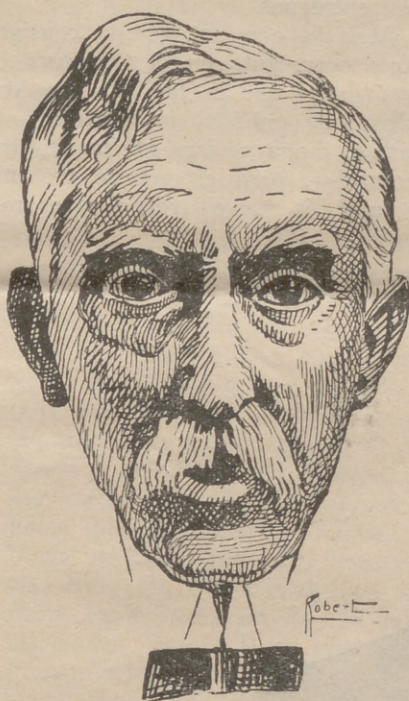
Reconeixem en els cooperatistes una probitat excelsa d'àgils magatzemistes i honrats distribuïdors de subsistències.

Dónen exemple, en la perversió massa extensa dels valors morals, de ço que pot la voluntat quan és guiada per el bon desig de millorament. Això és iniciar l'obra de l'educació popular, més per tant que en l'alabança som sincers, ens plauria saber preocupats als cooperatistes, no per oblit dels interessos materials, sinó per a superar-los, en simultànies obres, que a llurs actuals mateixes cases podrien començar, de franca i desinteressada emancipació moral, que no altra cosa són les escoles per ennobliment d'oficis, la decidida intervenció pública en favor dels infants, les Universitats populars i els mateixos Sindicats de treball. Ja no parlem, per a no deixar massa marge a la illusió, de si es decidíssin, amb l'escaient exemple de llur honestat, a intervenir en l'administració dels Municipis, aportant-t'hi pacientment, amb la transformació dels impostos, regularització de les pedagògiques iniciatives i subtil canvi per una amable i liberal sociabilitat de les poc afinades costums, la emoció i la tècnica de les noves modalitats ètico-socials.

JOSEP MARIA DE SUCRE

—Hi estaràn bé els monàrquics a Lisboa.
—Per què?
—Perque allà tothom remena "reis".

FRANCESC MACIA

President de la Generalitat de Catalunya

i

Cap de l'Esquerra Republicana de Catalunya

Crònica femenina

TRUCULENCIES

Tothom recordarà perfectament que en aparèixer els primers números de les revistes "Crònica" i "Estampa" és lamentaven continuament dels reportatges que altres revistes feien reproduint escenes truculents que ferien la sensibilitat del lector.

Aquestes queixes, aquestes lamentacions, les feien — ho recordem molt bé — després de l'incendi del teatre de Novetats de Madrid, i altres esdeveniments, quan els periòdics publicaren les fotografies de les víctimes.

Ara bé; sembla que els dirigents d'aquestes populars revistes han oblidat aquells propòsits que tenien en altres temps, i cada setmana serveixen al públic uns reportatges tant esgarrifosos que ens fan pensar si és que es creuen que cal reviure el temps de la novella per entregues.

Molt bé que una revista consigni els fets ocorreguts en el transcurs de la setmana, i que hi faci els seus comentaris, que publiqui fotografies — tractant-se d'una revista gràfica ho trobem natural —, però el que no trobem tan natural, és que els reporters es rabegin

amb els fets i encara n'hi afegeixin, valent-se de tenir un públic que potser sembla predisposat a que li serveixin aquesta mena d'informacions.

En cada una d'aquestes revistes hi ha una plana dedicada als infants. No sabem perquè tenen interès en que els infants fullegin aquestes revistes; però gairebé ens atreviríem a denunciar-ho. Creuen potser que així els infants odian la República?

Perquè, — i això ho tenim molt observat —, tan sols curen d'exposar aquests primers plans quan és tracta d'actes de revolta si no és per a fer possible la crítica dels homes del Govern, quan els infants i els inconscients és la mentin d'aquells espectacles que cada setmana se'ls serveixen com a plats forts?

No tenim d'oblidar que tota la premsa té de tenir sempre un fi educatiu, i deu ésser el mitjà més adient per elevar el nivell cultural del poble, i molt més la premsa gràfica, que té una qualitat doble; i, a aquest fi, caldria evitar que és portessin a efecte aquests atemptats que, gent de poca consciència i amb el llast de la monarquia, del qual no poden desprendre's, van executant amb el verí de la ploma i l'oportunitat d'uns fets que, si bé són del tot veritat, dissortadament, si s'esmenten no s'hi deu cercar aqueixa finalitat de perjudicar el règim, tal com nosaltres volem endevinar-hi, sense cap mena de por d'equivocar-nos.

Voldríem reclamar que la nostra veu no caigués en el buid.

Ho hem sentit més d'una vegada comentar, i mai ha donat la rara coincidència de que s'hi fes el comentari just.

Sempre que un infant s'ha exclamat d'aquell espectacle feridor que se l'hi oferia als seus ulls, la resposta ha estat la mateixa o molt semblant: "No en facis cas, són els dolents, que per culpa de la República ens volen fer com a Rússia. Quan hi havia rei no passava!"

I l'infant és queda perplexa, és torna a mirar esgarrifat la fotografia, i calla. Què hi passa aleshores, per la seva pensament? Qui ho sap. El verí, la sageta potser no produirà tot l'efecte que els energúmens s'han proposat, però sempre en resta alguna cosa.

Quan de gent inconscient és tractat, el comentari també és de desdeny vers la República. Com si tots no recordessin encara els assassinats dels obrers quan hi havia la monarquia. Però aleshores, aquestes revistes gràfiques blasraven les fotografies truculents. Sempre que podien perjudicar els seus interessos o ferir els seus sentiments, no eren publicables certes fotografies. Ara és diferent, ara d'una manera indirecta, valent contra el règim, i això ja els interessa.

—La Nau ha naufragat!
—Si. I La Publi fa aigües!

MARIA TERESA GIBERT

INTEL·LECTUALISME

Ha passat la revolta. Serena, majestuosa, incommovible, digna de sí mateixa i de nosaltres, la República va fent el seu camí. Com una gegantina estàtua de marbre al voltant de la qual passen els núvols i les plujes, els huracans i les tempestes, la grandesa de la República s'aferma i s'accentua més i més a cada atac dels salvatges que l'odien perquè no l'entenen i que la fereixen perquè no l'estimen. Ha passat la revolta. I ara, després de superar el fàstic innat que ens produeixen tota mena de desordres, ens preguntem: què n'han tret, què hi han guanyat, què és proposaven? Pobres allucinats sense timó ni guia! Pobres analfabets sense cervell ni idees! Pobre Catalunya i pobre Espanya, pobre República i pobre Revolució, si algún dia caiguessin en mans d'aquesta colla d'energúmens que no fan ni deixen fer, i que en lloc d'ajudar destorben, i que en lloc de defensar l'intellectualisme i la civilització només saben moure's i actuar en nom de l'analfabetisme i la barbàrie!

República a ultrança: heus-ací la fórmula. I no n'hi ha pas d'altra que aquesta. República contra vents i tempestats. República, única taula de salvació! Una nova monarquia a Espanya, sigui amb el rei que sigui, és quelcom físicament impossible. Una nova dictadura, en aquest cas republicana, precipitaria un cataclisme social. No podem escollir el règim. És ell el que se'ns imposa. Som condemnats, benauradament, a viure en República. Però això sí: en República republicana. Fixem-nos-hi bé! No en monarquia sense rei, o en república sense republicans, o en dictadura sense ciutadans lliures i liberals, o en anarquia ridícula i pràcticament insuportable ni per quaranta vuit hores d'infern en la terra. No. Res d'això. Vivim i estem condemnats a viure en República republicana. I a cenyir-nos a les lleis de la República normal. Dintre la llei, tot. Fora d'ella, res. I caigui qui caigui! Ja veieu si és fàcil el govern del poble!...

No ens fem il·lusions. La península ibèrica és un recó d'Europa al qual no han arribat encara els aires purificadors de la Revolució francesa... i al qual ja han començat d'arribar els aires corruptors de la Revolució russa. Quanta feina a fer! Morta per sempre la monarquia, hem entrat per sempre a l'òrbita de la República, i en ella gravitem sigui com sigui. Hem trencat el motllo de ferro d'un règim corromput i corruptor. Hem esborrat els límits de la tirania. Però ara la feina difícil consisteix en fer comprendre als ciutadans que els límits individuals i col·lectius, en pura teoria republicana, se'ls ha de construir cada ciutadà partint de sí mateix. Si la República fracassés (que no fracassarà!), ningú ens demanarà comptes ni a ningú

podrem anar a donar explicacions ingènues. El bé, com el mal, són cosa nostra i per nosaltres sols. Per això són tan insensates les convulsions, d'extrema dreta o d'extrema esquerra.

Tenim República. Però cal fer republicans. I això és una tasca lenta, que incumbeix a les generacions. Els homes que neixen ara, i que quan arribin a l'ús de la raó ja no hauran conegut, com nosaltres, el llarg període monàrquic i la seva sequella de corrupcions, aquest homes seran la veritable generació republicana. I l'obra llur serà netament constructiva. Que no ens vingui ningú, avui, a donar-nos lliçons de catalanisme o de republicanisme. No les acceptariem. En sabem més que ells. I que no ens vingui tampoc uns quants pedants, feixugues escorrialles de la liquidada generació Prat de la Riba, parlant-nos del mite Macià o del mite Azaña. Tampoc podem escoltar-los. Avui, la República té un home únic amb Manuel Azaña, i Catalunya un home únic amb Francesc Macià. Res més. No creiem pas, naturalment, en la necessitat de que existeixin els homes únics. Però creiem en les grans virtuts d'exemplaritat d'aquesta mena d'homes. És al volt d'ells que neixen i creixen els bons planters dels homes escollits. I cal tenir ben bé en compte que la política, com deia Fermí Gal·lán en la seva "Nueva creación", és, avui, una ciència i un art. No neix ningú ensenyat en l'art de governar. En política, més que en cap altra disciplina estatal, la veritable escola preparatòria és l'escola mateixa. El Parlament d'Espanya

i el Parlament de Catalunya han d'ésser dues escoles de governants. I si no són això, no seran mai res. Cal demostrar als purs republicans que el deure primordial dels homes de la República és aquest: servir. I ensenyar-los amb fets que tots som necessaris; però que ningú és indispensable. Quan la República compti anys de vida, quan al seu costat hi hagi una legió d'homes foguejats en les disciplines de govern, certes convulsions que ara es produeixen no tindran raó d'ésser, tant si venen de l'extrema dreta com si arrenquen i van a raure a l'extrema esquerra. La República és l'únic règim que té remei per a tots els mals. I ja sabem que els mals de la llibertat és guareixen amb llibertat, i amb res més...

Repetim-ho: dintre la llei, tot; fora d'ella, res. La llei republicana és oberta a l'agitació social, a l'agitació sindical, a tota mena d'agitacions que no neguin l'acció governamental, encara que s'aguin mogudes per programes apolítics. A mi, catalanista intel·lectualista com sóc, no m'interessa el sindicalisme. A un home com jo, que només es mou per qüestions d'idees, és absurd i és inútil parlar-li de programes que només parlen d'interessos, de fets pràctics i d'acció directa. Però reconec el dret dels obrers, a unir-se i defensar-se. Crec, però, i no poso en això cap ironia, que el sindicalisme només pot ésser polític o apolític. Si és polític, té el deure de sotmetre's a la llei i de viure en ella, com qualsevol altre associació de ciutadans. Si és apolític, té l'obligació de no destorbar als polítics, i d'ésser obrerista i res més. Però mai no té dret a interrompre la vida del país ni a promoure desordres sense to ni so. La primera condició que cal exigir als sindicalistes, si volen interessar-nos, a nosaltres, intel·lectualistes, és que visquin dintre la República com a ciutadans civilitzats. Nosaltres, intel·lectualistes, fa anys i anys que militem en la Internacional de la Intelligència, que és la única Internacional que ens interessa. I seria absurd i ridícol demanar-nos que ens interessem per les idees i l'organització de gentes que mai no s'han preocupat de nosaltres, i que, en el fons, ens menyspreen. Burgesos i proletaris, per nosaltres, són gent que ens ataca i ens nega. L'intellectualisme organitzat pot ésser una força indomitable. A això anem. I convé que els purs republicans no s'habituin, suicidament, a prescindir d'ella.

Si la República no protegeix l'intellectualisme, topará de front amb l'analfabetisme. I al darrera d'aquest ja sabem totes les terboleses de desordre que s'hi amaguen, sota capa de pseudo-revolucions i de problemes socials.

A. ESCLASANS

—I els atracadors què fan?
—Psè! Van tirant!

Parc de Maria Lluïsa, Arnedo, Jereza...

Resulta deplorable en extrem que, quan és produïxen fets de l'indole dels que tantes víctimes inútils ocasionaren darrerament, puguin llurs autors o llurs simpatitzants, llençar en cara a la majoria dels que ara s'horroritzen i demanen càstigs severes, els noms fatídics que encapçalen aquestes ratlles.

Quan arran de la mort dels quatre obrers sevillans en el Parc de Maria Lluïsa, la comissió parlamentària encarregada de depurar els pressumptes atropellaments de les autroïtats tornà de Sevilla i, amb les declaracions de llurs components, s'evidencià que les víctimes havien estat vilment assassinades per un procediment semblant a la dita "lleï de fugues"; i que si les autoritats no havien estat els promotors de la matança, tampoc estaven exentes de responsabilitat; no s'aixecà un clam unànim de protesta, sinó que sols foren algunes veus isolades les que reclamaren justícia. Fins ara, no sabem que ningú ha estat castigat per aquell execrable crim, que deu rà quedar en la impunitat.

La horrible tragèdia d'Arnedo, tampoc arranca una protesta general. De les informacions publicades a la premsa i dels debats que aleshores és suscitaron al Parlament, és despreguè que, sense motiu justificat la guàrdia civil disparà contra una massa pacífica i inermes de obrers, formada en gran part per dones, que sortien d'una reunió, en la qual foren assabentats de la solució d'una vaga que sostenien. Quatre dones, un infant i un home, caigueren morts i els ferits passaren d'una cinquantena, varis dels quals moriren dies després.

Feia poc que a Castilblanco en un moti, havien estat occits amb ensanyament

Esquerra Republicana

uns guàrdies civils, i aquest succés, possiblement, influencià els ànims dels guàrdies d'Arnedo, inclinant-los a una actitud homicida; però tan si el mòbil fou el desitj de venjar en carn de poble la mort d'uns companys, com si en fou el pànic la causa, la culpabilitat és manifesta. Azaña prometé que es faria justícia i els socialistes mostren interès per que no es tiri terra damunt aquest assumpte; malgrat tot, hom tem que, com tantes altres voltes no s'apliqui la sanció merescuda.

A Jereza els excessos de la força armada produïren quatre morts i deu ferits entre els camperols. Tampoc s'imposaren càstigs i en aquest cas com en els anteriors, apart dels obrers, gairebé ningú exterioritzà descontent.

I el pitjor és que aquests cassos ocorren amb bastanta freqüència, si bé no tots obtenen la ressonància dels que acabem d'esmentar. Per exemple, els successos ocorreguts davant la Jefatura de Policia de Barcelona en la vaga general de començos de Setembre de 1931, durant el govern d'Anguera de Sojo. Si hem de creure a varis testimonis presencials, en arribar davant la Jefatura un grup de detinguts, varis policies que és trobaven allí, dispararen contra ells, creient-se que procedien del Sindicat de Construcció, on un contingent d'obers s'havien fet forts, causant algunes baixes als policies que intentaren reduir-los. Un policia tragué els seus companys de llur error, però a terra ja hi jeien un mort i ferits. Sembla que és realitzaren algunes averiguacions per part del governador, però el resultat fou nul i les acusacions titllades de patranyes.

Sovint són delatats maltractes als de-

tinguts en la Jefatura i Delegacions de Policia, i a voltes és comprovat. No creiem, però, que s'hagi efectuat cap punició per aquest motiu.

Malauradament, els desmans de la força pública no és podran evitar mai, ni baix cap règim, en absolut; ni que aquella estés constituïda exclusivament per milicies populars. Perquè, l'home és tan imperfecte, que no pot prescindir de llur passions i està exposat a caure sovint en l'error; i els policies són homes com els altres. Però els cossos armats tenen reglaments i els individus que s'extralimitin en llurs funcions, deuen ésser punits inexorablement.

Els excessos de la policia i de la guàrdia civil, no justifiquen, és clar, el sadisme dels terroristes de la Fai. Ara bé un govern que vulgui obrar democràticament o simplement amb esperit de justícia, ha d'emprar el mateix rigor en castigar els subordinats que, estant cridats a guardar l'ordre, el pertorben, que els paisans que manquen a la llei.

No hi ha que oblidar que tots els torts de les autoritats són aprofitats pels enemics del règim, per atiar la foguera de l'odi contra aquest.

És doncs en interès propi que el Govern ha de bandejar en absolut la norma tan contraproduent de donar patent de cors als servidors de l'Estat. I per la nostra part, tots els ciutadans hem de procurar que la democràcia no sia una paraula vana, fent ostensible la reprobació nostra en totes les arbitrarïetats, sia qui sia el que les perpetri.

EUGENI PONS

- Quina baixa, mossèn Pere!
- Vostè juga a Borsa?
- No senyor! Em refereixo al termòmetre..

Politica de creació

ELOGI DE LA NOSTRA PAGESIA

Ja és dedueix del que he vingut exposant fins ara que, en aquesta política de creació en la part que fa referència a la incrementació de riquesa, hom ha de començar per l'agricultura, és a dir, que la base de tot el redreçament econòmic general i d'aquella economia futura, segura i florent, a que aspirem, ha l'ésser l'augment, fins allà on ens sigui possible, de la riquesa productiva de la terra. I que aquesta és l'orientació bona, per una pila de raons, no cal explicar-ho; el lector pot fer-ho fàcilment pel seu compte, car és avui una veritat que s'intueix. Aquesta, a més, és l'orientació econòmica de la República i ho serà també, segurament, de la Generalitat.

Tampoc no cal detallar gaire que, en qüestió d'obres públiques, les que han de donar un resultat immediat i les primeres en ordre d'importància, són les

blana de Catalunya

Cant a la Llibertat

Llibertat, vol de bandera
que llamegues per l'espai
i menes per la dreuera
sense deturar-te mai.

Llibertat, sol que reposes
en el blau de l'esperit
i fas esclatar les roses
en la pau de l'infinít.

Vent que aixeques polsinera
pels camins, enlluernant,
i te'n fas una bandera
per a tu el món endavant.

Saltes per damunt les coses
amb un crit atúidor
i destrueixes les noses
i als malvats portes la por.

Nua com una donzella
que d'amor fa sospirar
i una gent vil i masella
no la volen ni mirar.

No els fa nosa la nuesa,
els fa nosa la bondat;
qui té el cor ple de vilesa
no estima la llibertat.

Llibertat, pren una dalla
segadora a dret i a tort;
sortiras de lo batalla
trionfant damunt la mort.

Allibera, oh, allibera
els fills del dolor amargat!
De la pols fes-te'n bandera
i porta el món endavant!

ALBERT SANS

SALVADOR PERARNAU

de regadiu. Però a més, aquestes obres són les que's podrien fer totalment amb aquell sistema de cooperació popular que vaig insinuar, és a dir, que's podrien fer totes elles, sense carregar els pres supostos del Govern i pagant-les totalment amb la riquesa que és crearia.

Per a això, naturalment, és necessari la cooperació dels pagesos, el que s'organitzin prèviament en sindicats cooperatius de futurs regants. I en aquest punt salta de seguida aquesta pregunta: Ja ho voldran fer els pagesos això? I jo respondria rodonament que sí, amb tota la confiança, amb tota la fe; més encara, amb tota la seguretat. I no solament per que ja els hem vistos fer quelcom semblant en circumstàncies pitjors, en aquella bella tongada de creació de tants sindicats de producció, sinó perquè, coneixent-los, hom en els nostres pagesos, per a empreses d'aquesta naturalesa, ha de posar-hi forçosament una fe i una confiança absolutes.

Ah! cal reaccionar contra aquell concepte format dels nostres pagesos i tan general en viles i ciutats de que són malfiats, avars i rutinaris. I no solament perquè aquest concepte és falç, sinó perquè serà la plataforma per a una campanya derrotista el dia de demà.

Els nostres pagesos són avars, malfiats i rutinaris, i sapigueren donar la més alta prova de desinterès, de mútua confiança i d'esperit progressiu que hem vist a Catalunya i que cap altre estament no ha sabut pas donar encara! De desinterès i d'esperit progressiu, al posar cada un d'ells la firma al peu d'un document hipotecari, per tal d'obtenir el crèdit necessari per a l'erecció del celler, de la fàbrica d'olis o de la farinera, fetes amb totes les més modernes perfeccions; de confiança, en el fet d'aquest bell acte de cooperació i en els subsegüents, però especialment en el de posar barrejats amb el dels demés al fruit de llur treball. Davant d'un fet així, no és hora ja de que els homes de ciutat acabem de motejar-los i, més encara, de que respectuosament ens treguem el barret?

Però hi ha més, molt més, i jo no sé com ponderar-ho. Jo voldria convidar tothom a que contemplés aquestes terres ubèrrimes i fermoses de la nostra Catalunya d'avui i les comparés amb el que eren trenta anys enrera, i que hom calculi, si pot, l'augment formidable de riquesa productiva i de bellesa que s'ha realitzat, de des aquella gesta èpica de la repoblació de les vinyes. Quants es-

forços i sacrificis, no solament en treball sinó també en sentit de desprendiment i d'economia! I quanta passió esmerçada en aquest treball! Sí, passió, passió vertadera, passió d'amor, d'aquell amor tan intens, tan seguit, tan generós, que el pagès sent per la terra i les plantes que cultiva!

Perquè el nostre pagès s'aconhorta de viure senzillament i, de vegades, amb estretor, hom li tira en cara que és avar, malliat i rutinari. I hom no és fixa en què tot allò que ha estalviat de la taula, que podia ésser més apetitosa; i del vestir, i dels divertiments, i de necessitats més o menys supèrflues, ho ha anat donant generosament, amorosament, per a millorar i embellir la seva terra; hom no sap que així que un pagès preveu un guany en una bona collita, que li permetrà comptar amb alguna quantitat sobrera, ateses les necessitats de l'any el més justament possible, ja la destina, de part davant, a una millora positiva de la terra, del cultiu o de l'instrumental. Hom no sap o no vol veure que, gràcies a això que alguns en diuen avarícia és tot el contrari, precisament: desprendiment el més generós i amorosit, anhel passional de perfeccionament, quelcom que és la mateixa essència d'aquella emoció de pur amor i de pur entusiasme, en la que radica tota la força creadora de l'home.

— Com em troba, doctor?
— Crec que ja ha superat la crisi...
— Caram! Què pagaria en Lerroux per poder parlar igual!

L'expulsió dels Je uïtes

—Reina Santa! Ja fa un any que van fugir els “padres”!
—Però heu quedat les “hijas”, ¿i continueu la feina...

La setmana de quaranta hores

Després d'haver fet un breu resum de les diverses teories envers aquest important problema de la reducció d'hores de treball, deiem la setmana passada a LA CAMPANA que ens decantàvem per a la reducció de la setmana de treball a quaranta hores. Mentre estem escrivint aqueixes ratlles encara no s'ha pres cap acord definitiu a l'Oficina Internacional del Treball de Ginebra; malgrat tot, creiem que els representants obrers i governamentals de tendència esquerrista, no és deixaran perdre aquesta avinentesa per a que resti aprovat d'una manera definitiva la reducció d'un dia de treball per setmana.

L'element patronal, considera la seva atterrada, l'adopció d'un conveni en el sentit de la reducció. Solament, aquest, és val per a justificar la seva posició del vast argument de que la reducció del temps del treball reporta l'augment del preu de cost de les mercaderies. D'una manera inequívoca podem afirmar que la reducció del temps de treball no tindrà més que una influència ínfima en els preus de cost, que, per altre banda, quedaria aquest petit augment nivellat amb escreix per l'evolució cap a un augment de la productivitat i per tant del major marge de beneficis, degut al major grau adquisitiu de l'obrer per quant aquest se li augmentaria el seu nivell de vida actual. Encara més; podem acceptar que el patró li interressi reduir els preus de cost? Ens sembla clarament que no. Aqueixos arguments patronals no poden conduir a res més que produir una desorientació a l'opinió pública i a donar l'apariència d'una oposició del tot indefensable.

Analitzats aquests arguments patronals en tots els sentits, no és veu en ells més que un esperit de combat i d'hostilitat contra l'evidència dels fets i de

les circumstàncies. L'element patronal no deixarà de fer tots els esforços fins els impossibles per a contrarrestar la veu del poble famèlic demanant treball. Per a aquests la implantació de la jornada de quaranta hores els representa la seva vida. Per als patrons, àdhuc, acceptant que pot representar la reducció una merma en els seus beneficis—que no és així—no per això deixarien de menjar.

Mentrestant l'evolució del règim capitalista no vagi més enllà les organitzacions obreres han de vetllar per a que la seva classe no es mori de fam, cercant fórmules per a contrarrestar el problema de l'atur forçós. I aquesta és la lluita que han de sostenir ara per a aconseguir la reducció de les hores de treball. Lluita que no és més que l'expressió d'una ferma voluntat per a sostenir aquest afany. Nosaltres no podem més que encoratjar-los i donar-els-hi ànims per a seguir endavant en aquesta seva aspiració i en totes les demés reivindicacions tant justificables.

FRANCESC PADRÓS

Productes Alimentosos
de Règim

Casa SORRIBAS

Salmeron, 222 - Llúria, 62
BARCELONA

Notes al marge

DESPRES DE LA FAISTADA

(De “La RAMBLA”)

MALTRACTAMENTS ALS DETINGUTS

Una nota a recollir en primer terme. La policia—ho podem cerciorar—ha maltractat alguns dels detinguts pels actes terroristes últims als calabossos de la Direcció Superior de Policia de la Via Laietana—aquells calabossos que inspiraven a “Joan Sacs” un article dur quan els construïen—. Un diari local de tradició republicana ha recollit la veu popular hostil a aquest acte baix—puix que ha trascendit fins al carrer l'abús de la policia—i àdhuc el propi ministre de la Governació s'ha cregut en el cas d'anunciar sancions adequades si eren comprovades les violències policiaques contra els homes que estaven sota guarda.

Fins ara ningú no ha dit clarament que hi havia hagut aquelles violències. Repetim, tot i ésser els primers d'afirmar-ho en públic de manera responsable, que podem cerciorar que han existit. I ho repetim per tal de condemnar-les. Acceptem que la força extermini, completament si cal, els homes que es resisteixen violentament a la seva autoritat legítima. Hem estat dels més fermes a reclamar que caigui tot el pes de la llei, per dolorós que resulti, damunt els delinqüents. Ens repugna el fals sentimentalisme i la demagògia cínica dels pistolers. Per això varem riure'ns de la “Soli” i les seves bromes macabres quan deia que era mort un individu que ha resultat un viu en tots els sentits. Però també, a part de tot això, considerem sagrada la vida i la integritat física de qualsevol detingut, per repugnant i odiós que pugui resultar als ulls de la societat o als dels agents de l'ordre. L'autoritat només ha de fer una cosa, un cop el detingut és a mans seves: respondre de la seva estricta “privació de llibertat” i limitar-se a repellar les temptatives de violències o fugues sense apel·lar a càstigs corporals un cop dominat el rebel.

Protestem, com a republicans anti-faïstes, de sempre precisament, dels maltractaments de la policia.

ALTRE COP LA POLICIA

Això planteja altre cop el tema gairebé etern de la policia. Després de veure com li fabricaven milers de bombes als nassos—sortosament no varen esclatar (les bombes, no pas els nassos)—i no saber-ho evitar, ara se li ha acudit de maltractar els detinguts quan ningú no hi era a temps.

Ens sembla un recurs tan pobre d'imaginació com vil i deshonorant per a l'autoritat. Això és digne només dels pistolers del Borbó, no de la policia de la República. Es una reacció primària,

—Sembla mentida que un setmanari tan infecte com el D. I. C. encara surti.
—No és estrany. Es un "capricho" dels Jesuïtes. Ells el paguen i ells el llegeixen!

bàrbara, solament explicable per acció o per tolerància en gent que ignora el seu ofici.

PISTOLERS PER COMPTE PROPI

Després de la faistada, només queda una cosa que es belluga—perillosament inofensiva—. Són alguns grups dispersos de la F. A. I., pistolers professionals. Ara deuen estar més enverinats i més alerta que mai, més disposats a vendre's al millor postor per a provocar trontolls sense sortida, en defensa desesperada. No cap giraran res—poc en sabrien mai—, però pertorbaran, potser, alguna altra vegada el ritme normal i plàcid del país.

Si vigilèssim aquests elements—coneguts amb escreix en llur majoria—, tal vegada podríem evitar-nos sorpreses al menys relatives i tranquil·litzar l'opinió indiferent per una llarga temporada. Vet ací una feina, i, per altra banda, ajudar a desglossar aquests elements de l'organització obrera pròpiament dita. (Encara que és difícil saber si el mite de les lletres C. N. T. pot ésser alguna cosa fora de l'anarquisme).

EL MITE DE LA C. N. T.

Parlem-ne, d'aquest mite. ¿Què queda sota aquelles tres lletres tan divul-

gades, tan temibles antany?

Després de la faistada, la C. N. T. ha arribat a un estat tètric de depauperació. Repressió, Clausures de sindicats, descontentament intern. En els pocs sindicats que queden en peu, les assemblees voten molt igualades a favor o en contra dels terroristes. Hi ha una oposició cada dia més viva, més carregada d'arguments impressionants. D'altres Sindicats se separen de la central, seguint la petja de molts. La cotització, allà on en queda encara, no compta per a res.

Tot dona la raó als "reformistes" del grup "dels trenta", als traïdors (com diuen a tothom els atracadors) de tots els altres sectors de l'oposició.

La massa—la que encara es manté dintre els sindicats i la massa obrera general, que està apartada, per desengany, de les lluites—desitja el ple de Terrassa, temut pels dictadors de l'organització. Si el ple es fa, com sembla que es farà de totes passades, és gairebé segur que seran exclosos dels sindicats els vividors i aventurers de tota mena, tant si són il·luminats de bona fe—els menys—com atracadors.

EL NOU CAMI

El problema diríem fonamental, greu, de l'organització sindical obrera, subsis-

tirà, però, hi hagi o no hi hagi el ple de Terrassa. Si els delegats d'aquell ple no es comuniquen els uns al altres un escalfa artificios, prou se n'adornaran ells mateixos.

S'adonaran, com tots els obrers hem anat descobrint, que la C. N. T. "ja no és res"—dolorosament: ja no és res—. I hauran d'examinar si val la pena de viure lligats a unes inicials buides o bé d'emancipar-se'n i fer foc nou per a una tongada llarga.

Una organització sindical legalitzada, responsable, democràtica, combativa, sobretot alliberada de tuteles esporàdiques o sistemàtiques, de partit o de grup, on convisquin els obrers com a productors i ells mateixos s'administrin. Això és el que cal a l'organització obrera, a la massa treballadora de Catalunya. Això, només això, pot atenuar el desastre que representen, per al moviment emancipador dels treballadors, les faistades.

Documents

"Ahora", de Madrid, publicà un admirable estudi sobre l'anarco-sindicalisme andalús, que còpiem íntegrament per creure'l d'un gran interès, car és signat per l'excel·lent periodista-reporter Chaves Nogales:

"Córdoba. A medida que nos adentrá-bamos en las callejas del barrio de Santa Marina, las pisadas sobre las anchas losas de las aceras se iban haciendo claras, sonoras y distintas. En el silencio del conticinio, la voz de los raros transeúntes se impostaba, crecía, al resonar en el ámbito de las callejuelas, y la figura humana se engrandecía a medida que las casas se achicaban y arrimaban las unas a las otras. En estas callejuelas de Córdoba, el hombre, el ciudadano, tan venido a menos, tan empequeñecido, en medio de las grandes vías urbanas, recobraba su importancia, la enorme importancia de ser hombre. La figura humana plantada en medio de la calle estrechita, con el cielo estrellado encima mismo de la cabeza, el cielo casi por montera, tomaba un realce impresionante y sus ademanes adquirían súbitamente dignidad y trascendencia.

Entonces surgió el primer anarco-sindicalista.

Estaba, detrás de una cortinilla de junco, en el patizuelo de una tabernita, ante un "medio de a veinte." Una triste sombra de mendigo que andaba arrastrándose junto a las paredes había levantado tímidamente la cortinilla y le pedía una limosna. El primer anarco-sindicalista, muy plantado ante su vaso de vino de Montilla y su coro de amigos, reprendía al mendigo dándole una severa lección de dignidad humana. Y con una voz clara, escuchándose a sí mismo, complacido indudablemente de sentirse tan rotundo y resonante en el ámbito silencioso del barrio adormido, le adoctrinaba en rebeldías.

—No se pidan limosnas por el amor de Dios. Eso es una vergüenza.

—Tengo hambre. ¿Qué hago?—decía el triste.

—Se roba. Si tienes hambre, vete al Gran Capitán, y allí, delante de todos los señoritos de los casinos, lo dices así: tengo hambre, quiero comer, vengo a que me deis pan, por las buenas o por las malas. Vete al casino de la Amistad y dile al "Marqués de Dios" que te dé la cartera, o le sacas los redaños del cuerpo.

Y el primer anarco-sindicalista hacía una pausa para dejar rodar por las callejas atemorizadas el eco apocalíptico de sus palabras altisonantes.

En la bocacalle se agigantaban también sobre la blancura del muro enjalbegado las sombras torcidas de los guardias de Asalto y de sus tercerolas, cuyos cañones se alargaban inverosimilmente al ser proyectados sobre la pared.

Este es todo el anarco-sindicalismo andaluz. La bravata impresionante de los que, teniendo la suficiente sensibilidad para percibir la injusticia social, son incapaces de una reacción inteligente, de una actuación social lógica, perseverante y tenaz. Virtud o vicio de nuestra heroicidad racial. Es más fácil ser héroe un día que hombre durante toda una vida. Todos esos millares de anarcosindicalistas que hay en Andalucía son capaces de plantarse un día delante de los casinos y descuartizar al "marqués de Dios"—como decía el hombre de la calleja cordobesa—, pero incapaces, absolutamente incapaces de defender hora tras hora y día tras día su dignidad humana, su condición de ciudadanos y sus derechos de trabajadores frente a los poderes arbitrarios, feudales, que les han impedido llevar una existencia digna.

Por eso todos son anarcosindicalistas, y pocos, o ninguno, socialistas o comunistas. Esta es la verdad social de Andalucía. Por azares locales y arbitrariedades de la política de campanario, es posible que la U. G. T. controle las fuerzas proletarias de algunos pueblos. Pero esos socialistas de los campos andaluces no tienen de socialistas más que el nombre, arbitrariamente adquirido en un vaivén cualquiera de las luchas aldeanas contra el caciquismo. Llámense como se llamen, no son otra cosa que anarcosindicalistas. Los llamados "obreros de la base" de Andalucía siempre entenderán mejor—aunque sean socialistas y tengan su carnet de tales—el lenguaje prosopopéyico de los delirantes propagandistas de la F. A. I. o de la C. N. T. que las palabras prudentes de Besteiro o Largo Caballero. Y lo mismo que a los socialistas les pasa en Andalucía con los obreros de la base a los comunistas. La única diferencia que hay es la de que, en el socialismo, los jefes (ya que no las masas) saben exactamente lo que quieren y son auténticamente socialistas, y en el comunismo, ni los jefes ni las masas saben "de qué van", como dicen los chulos. Se encuentra uno en los pueblos andaluces con dirigentes comunistas que a lo mejor han sido antes de la U. P., y oyéndoles hablar se ve en seguida que no es imposible que el día de mañana entren en un Sindicato

—Parleu francès?

—No ho sé. No ho he provat mai.

católico. La historia del comunismo español—no sólo andaluz—está llena de estas conversiones fulminantes, de estos quiebros patéticos de iluminados que al revolver una esquina se encuentran en el camino de Damasco con un padre Gafo cualquiera.

Esta fuerza anarcosindicalista es el enemigo más fuerte de la República. Momentáneamente, claro es. A la larga, no tiene ningún valor. El movimiento anarcosindicalista lo liquidará la República en unos años, quizá ya en unos meses. Es tan absoluta y fatal su esterilidad, que si no fuese un juego demasiado inhumano y no fuese el nuestro un país excepcional, en el que todavía se da con demasiada frecuencia el iluminado, el héroe, el hombre capaz de hacer barbaridades, era cosa de que los gobernantes burgueses lo apoyasen indirectamente o, por lo menos, no lo dificultasen demasiado, en la seguridad de que así paralizaban la acción, que cada vez ha de ser más enérgica, de las organizaciones de clases, socialistas y comunistas. Algo de esto se ha dado ya en Andalucía, donde, por necesidades estratégicas de su lucha con los socialistas, los radicales han tenido que entenderse con las Casas del Pueblo francamente anarcosindicalistas. Aunque el propio señor Lerroux no lo sepa, es más frecuente de lo que se pudiera sospechar el caso del radical con mentalidad anarcosindicalista y del anarcosindicalista que en definitiva no alberga en su fondo más que un inocuo y sentimental miembro del Comité local del

partido republicano radical. Yo he encontrado por esos pueblos de la provincia de Córdoba anarcosindicalistas de Lerroux y hasta de don Niceto.

Esto sin contar con el otro anarco-sindicalismo, el más peligroso de todos, el de los señoritos, que son "más avanzados que nadie".

Porque lo curioso de estas luchas sociales de Andalucía es su desigualdad. Frente a una fuerza destructora no hay ninguna fuerza conservadora. Los gobernantes de la República tienen que contener los embates del anarcosindicalismo sin más fuerza de que echar mano que la Guardia civil y sin más asistencia que la de una docena de personas razonables de la clase media, porque las fuerzas que debieran ser socialmente conservadoras permanecen indiferentes, y si las apuran mucho, se pasan al campo enemigo, unas por falta de convicciones, otras por debilidades sentimentales, otras por frívola aspiración de no quedarse atrás, otras por turbio y punible afán de derribar el régimen.

Sin perjuicio de poner el grito en el cielo cuando ven que les van a quitar los cortijos, los señoritos tienen de ordinario una actuación ciudadana completamente subversiva y anarquizante. No creen en nada de lo que representan. Yo les he oído hablar en los casinos y en los cafés y me he maravillado de su nihilismo. Creo que no existe hoy en Europa una clase social tan revolucionaria como la burguesía y la aristocracia territorial de Andalucía.

Pe
mo
cía,
que
pres
nía
la i
tima
rio
doce
lla n
lista
vez
ros
carce
tiene
un ex
la ex
clase
a los
sen
poco
encon
ñana
una
gojac
acon

—
si est
tas a
usted
las n
les. H
nero
Esto
deses
busca
le pic
bles
nistas
ces d
diente
se la

La
de est
vesan
y tan
dándo
aberra
ido de
civiliza
cia pa
ña p
hacer
lismo.
esto c
fantil
se aca
guiend
anarc
des tip
las ger

Y d
mos q
conflic
ticism
Liberia

Si f
tos de
des qu
ra que
despué
do por
determ
ción es
luego

Pero con ser esta del anarcosindicalismo la única realidad social de Andalucía, cada vez el peligro revolucionario que la F. A. I. y la C. N. T. puedan representar es más remoto. Cada vez están más maduras. No nos equivoquemos por la intensidad y la desesperación de las últimas intentonas. El comunismo libertario dejó de existir hace exactamente doce días; murió en La Rinconada aquella mañana que el pueblo anarcosindicalista triunfante se planteó por primera vez el problema de nombrar sus primeros guardias de Asalto y sus primeros carceleros. Esta caricaturesca afirmación tiene, con ser tan grotesca y arbitraria, un exacto sentido. Si fuera posible hacer la experiencia, valía la pena de que las clases burguesas dejaran el campo libre a los anarcosindicalistas para que hicieran su pintoresco ensayo. Uno de los pocos hombres de cabeza clara que he encontrado en Andalucía, le decía la mañana de al última intentona al dueño de una fábrica de Sevilla que temía, acongojado, el curso que pudieran seguir los acontecimientos:

—No se preocupe usted demasiado; si esta tarde vienen los anarcosindicalistas a apoderarse de la fábrica, désela usted y márchese; estropearán un poco las máquinas, romperán algunos cristales, hasta es posible que se lleven el dinero burgués que tenga usted en caja. Esto es inevitable. Pero márchese sin desesperarse. Tarde o temprano irán a buscarle a usted. Lo malo será el día que le pidan a usted la fábrica, no los terribles anarcosindicalistas, sino los comunistas o los mismos socialistas. Entonces defiéndala usted con las uñas y los dientes, porque si se quedan con ella no se la devolverán jamás.

La C. N. T. y la F. A. I., a costa de estas penosas etapas que estamos atravesando, a cota de tantas vidas inocentes y tantos daños irreparables, van liquidándose. El anarcosindicalismo, vieja aberración nacida en Centroeuropa, ha ido desplazándose desde el centro de la civilización hacia la periferia. De Francia pasó a Italia; luego entró en España por Barcelona. Poco le queda que hacer ya en Cataluña al anarcosindicalismo. Ahora es Andalucía la que padece esto que Lenin llamó "enfermedad infantil del obrerismo". Lo de Andalucía se acabará pronto. Dentro de poco, siguiendo su trayectoria fatal, tendremos anarcosindicalismo en Marruecos. ¡Grandes tipos de anarcosindicalistas van a ser las gentes de Abd-el-Krim!

Y dentro de diez o quince años leeremos que se plantean estos pavorosos conflictos de la acción directa, el apolitismo y el comunismo libertario, en Liberia y Dahomey.

Si fuera posible resucitar a los muertos de Casas Viejas, y como niños grandes que eran, llevarles a una escuela para que aprendiesen a leer y escribir; si, después, fuera posible hacerles ir pasando por las lentas y penosas etapas que determinan en el adolescente la formación espiritual del individuo, primero, y luego la aparición del espíritu de clase;

"O terror do Governo"

L'angel protector de la República

si fuera posible que volviesen a encontrarse otra vez en colisión con el Estado, los retacos en la mano, frente a frente con la Guardia civil, y cupiera imaginar que, conscientemente ya, sabiendo lo que querían, se hiciesen matar, ¡qué pavorosa desolación la de esas pobres almas; en pena de ciudadanía al advertir que se habían hecho inmolar estúpidamente!

Esto es lo que más nos acongoja de esta tragedia de Casas Viejas. La inocencia paradisiaca de unas almas sacrificadas por la estupidez. El hecho es tan monstruoso, que él solo basta para conmover los fundamentos de las más caras convicciones democráticas. ¿Vale el respeto a las normas de la democracia la pena de tolerar con los brazos cruzados que unos irresponsables que escriben artículos o pronuncian discursos incoherentes, en los que ni siquiera aciertan a expresar lo que quieren, arrastren a la muerte a unos hombres que acaso fuesen los mejores de entre todos nosotros, los más sanos, los más puros, los únicos que han sabido poner sus convicciones por encima de sus vidas?

Hay, o debe haber, un Limbo para los héroes que se equivocaron, para el sacrificio estéril para la heroicidad inútil y estúpida. ¡Descansen en él las pobres almas en pena de los héroes inútiles de Casas Viejas! Pero no contribuyamos a poblar ese Limbo terrible con los mejores hombres de España. Salgamos al paso de esa propaganda criminal del anarcosindicalismo, si no con procedimientos dictatoriales de Gobierno, con la fuerza democrática de nuestra contrapropaganda. Responsables de la muerte de los de Casas Viejas lo son tanto como los propagandistas del anarcosindicalismo los que no tienen alma bastante ni convicciones lo suficientemente firmes para alzar frente a ellos la voz de su razón. Esto lo hemos de hacer nosotros, todos; no el Gobierno. El Gobierno, el Estado, surgida la colisión, no puede hacer otra cosa que imponer con la boca de sus fusiles el cumplimiento de la ley que el pueblo a sí mismo se ha dado.

Esto será siempre igual, en el Estado monárquico que en el republicano, el socialista o el comunista."

L'home dels idil·lis

Cambó: — "Sígueme, pollo..!"

Maura: — No sé pas que hi veus...

REPICS

ES NATURAL

La dona d'Albiñana, aquell grotesc doctor organitzador dels "legionarios", ha presentat el divorci.

Ha al·legat que el seu marit li pegava. És un procediment de chulo

Tractant-se d'un monàrquic, però, ho trovem molt natural.

TAMBE ES NATURAL

En un règim de democràcia les capelletes no tenen raó d'existir. Això resultava que alguns ho havien oblidat. I havien oblidat que amb República, les capelletes són una cosa absurda.

La realitat, però, s'imposa sempre.

PERE BADOSA

ORTOPÈDIC

Carrer de Santa Anna, núm. 23, pral. - Telèfon núm. 14581 - BARCELONA

LA DESFETA

El senyor Lerroux s'ha proposat exterminar el lerroixisme i fins ara, sortosament, ho va aconseguint.

Del seu partit se'n separa la gent jove, que és la que més val.

Aviat al senyor Lerroux no li quedaran més que les desferres de l'Unió Patriòtica. (A. F. P.)

LLUIS COMPANYS

Els periodistes — els periodistes de tots colors, de tots els sectors — han ofert un banquet d'homenatge a Lluís Companys. L'han ofert com periodista i com president de la Cambra.

Lluís Companys, bon català, republicà de sempre, mereix aquest i tots els homenatges.

QUE NO HI TORNI!

El bisbe ha inaugurat una nova església. (Valia més que hagués inaugurat una biblioteca, però això els bisbes no tenen costum de fer-ho).

Suposem que en el sermó de consuetud aquesta vegada no deu haver atacat la República.

DATA GLORIOSA

S'ha complert un any de la dissolució de la Companyia de Jesús. És una data que cal celebrar.

La millor manera fóra escombrant els jesuïtes que encara ens queden.

Imp. LA CAMPANA, OIm, 8.

RESTAURANT CASA JOAN

LA CASA MES ACREDITADA

Sopa "Boullabaisse"
i Paella Valenciana

ESPECIALITATS DE LA CASA

Rbla. Sta. Mònica, 21 i 23
Telèfons 11692 i 15759

Subscriuiu-vos a
Ràdio Barcelona
Casp, 12 • BARCELONA

CONSULTA: D'11 a 1 i de 6 a 8
excepte dies festius)

EROTYL

Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt eficás per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulante de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glándules intersticials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estircina, ni fòsfurs, ni cantárides, ni cap altre medicament excitant

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem

Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telefon 18631

Preu: 21'75 ptes.

Casa de Caritat de Barcelona

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

Direcció i Oficines: EDIFICI DE LA CASA DE LA CARITAT, Carrer de Torres Amat, núm. 8; Telèfons 16524, 16525 i 16526.

Subcentrals: Carrer del Clot, núm. 71; Telèfon 50641. Carrer Creu Coberta, núm. 91; Telèfon 73361

Sucursals: Carrer de Sant Andreu, número 221; Telèfon 51051. Plaça del Centre (Sans), núm. 4; Telèfon 33471. Passeig del Triomf, núm. 17; Telèfon núm. 52012. Carrer de Sarrià, núm. 72; Telèfon 73632.

Badalona: Carrer Reial, núm. 110; Telèfon 87 B. Carrer de Fermí Galan (S. Adrià), 26; Telèfon 248.

Hospitalet: Central: Laureà Miró, núm. 60; Telèfon 23 H. Sucursals: Pi i Margall, número 90; Tel. 31226. Progrés (Coll Blanc), núm. 58; Telèfon 31227.

Santa Coloma de Gramenet: Carrer d'Anselm Clavé, número 13.

LA CAMPANA DE GRACIA

Monàrquic, vé de mona?

L'estranger: — Què ha estat això? Una revolució?
El guardià: — No senyor! Una rebequeria!